

govori, deklamacijami in petjem. Kot glavni govornik nastopi g. poslanec dr. Josip Hojnec. Natančnejši spored še objavimo prihodnjic. Vabljeni so vsi okoličani domače in sosednih far, zlasti možje-volilci, sorodniki in prijatelji pokojnega Raiča, okoliška prosvetna društva, zastopniki politične in prosvetne oblasti. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. Naj se ta prireditev razvije v veliki ljudski tabor, kakršnih je pred dobrim pol stoletjem Božidar Raič mnogo priredil po slovenskem Štajerskem.

Naš kralj Aleksander kot boter. Tesarskemu delavcu Ivanu Verbič v Vojniki, ki je uslužben pri drž. rudniku Zabukovca, se je te dni rodilo peto dete. Boter otroka je sam naš kralj Aleksander.

Polovične vozne cene na železnicah so dovoljene: 1. Članom Orlovske zveze, ki se udeležijo telovadnega nastopa dne 10. julija v Celju, popust velja od 9. do 11. julija. 2. Delegatom Prosvetne zveze v Mariboru, ki se udeležijo skupščine na Brezjah, popust velja od 10. do 17. julija. 3. Članicam Krščanske zveze v Mariboru, ki se udeležijo zleta in prosvetnega predavanja v Rajhenburgu, popust velja od 8. do 11. julija. 4. Posetnikom higijenske razstave, katero priredi društvo Rdečega križa v Guštanju, popust velja od 8. do 25. julija. 5. Članom fotografskega združenja, ki se udeležijo kongresa v Zagrebu, popust velja od 12. do 16. julija. Udeleženci kupijo pri odhodu cele enosmerne karte, ki veljajo v zvezi s potrdilom o udeležbi na prireditvi tudi za povratek. Udeleženci iz Maribora dobijo karte v predprodaji, kakor tudi pred odhodom vlakov v biljetarni Tujsko-prometne zveze v Mariboru, Aleksandrova cesta 35, poleg hotela »Meran«.

Vlom v hranilnico v Slov. Bistrici. Na Petrovo zvečer je bil izvršen v Slov. Bistrici predrzen vlom. Dosedaj še neznani zločinci, ki pa sigurno niso domačini, so vlomili v prostore hranilnice na ta način, da so vdrli najprej skozi okno v klet, potem pa prevrtili strop. Iz hranilnice so odnesli pisalni stroj »Remington«, dočim druge tatvine niso izvršili. Orožništvo je storilcem na sledu.

Drzna vlomilska banda na delu. Na drugem mestu poročamo o drznem vlamu v hranilnico v Slov. Bistrici. Vlomilec je padel v roke samo pisalni stroj, blagajna, katero so navrtali, pa je bila k sreči prazna. Orožništvo sicer sumi neke domače ključavničarje, da so vlom izvršili, toda način vloma kaže, da so bili na delu tuji, v taki stroki že dobro izvežbani gostje. — Nadalje se poroča o dveh predrznih vlomih v šole v Celju, ki sta bila izvršena v noči od 30. junija na 1. julija. Naslednjo noč so nepoznani vlomilci skušali vlomiti na popolnoma sličen način v Mariboru in sicer v pisarno državnega moškega učiteljskega, toda ravnatelj g. dr. Potočnik jih je prepedil. Nato so se spravili nad gimnazijo, kjer so vlomili v pisarno, toda odnesli so le 50 Din drobiža. Nato so poskušali vlomiti v državno trgovsko akademijo, toda poskus se jim je ponesrečil. Vlomilci dokazujejo, da je na delu drzna vlomilska banda, ki je vzela na piko pred vsem šole in šolske pisarne. Gotovo pa bodo vlomilci tudi kje drugje posrečili srečo, ne samo na šolah in zato je opreznost na mestu.

Neurja. V soboto, dne 25. junija, okrog pol treh popoldne, je obiskala župnijo Špitalič in okolico velika nevihta s točo. Kmalu po 12. uri popoldne so se začeli zbirati črni oblaki in slišalo se je od daleč grmenje, katero je čim dalje bolj naraščalo. Med 2. in 3. uro popoldne se vlije silna ploha in vmes je padala kot oreh debela toča in to skozi 20 minut. Ljudstvo je s strahom gledalo, kako ledeno zrno klesti na njivah še do sedaj lepo vzraslo žito, katero je obetalo boljše letino od lanskega leta. Ko se je vihar poleg in je nehala padati toča, se je ugotovilo po njivah, da je precejšnji del pridelka zopet uničen. Za naše revno

Blagoslovitev novega Društvenega doma v Krčevini pri Mariboru se vrši v nedeljo, dne 24. julija po sledečem sporedu: Dopoldne ob 9. uri sv. maša z govorom v kapelici g. Kolariča. Popoldne od pol dve od dveh zbiranje družtev z zastavami na Trgu svobode v Mariboru. Ob dveh odhod v Krčevino z godbo, kjer se vrši slovesni sprejem družtev. Ob tri četrt na tri pri kapelici cerkveni govor, litanije in darovanje za Društveni dom. Ob štirih prihod duhovščine, blagoslovitev in slovesni govor poslanca g. Žebota. Nato veselica pri društvenem domu. Ta dan prosimo vse krščansko mislečo občinstvo v Krčevino! Z Bogom za narod!

Sv. Benedikt v Slov. gor. Tukajšnja mladeniška Marijina družba obhaja v nedeljo, dne 17. julija, 25letnico svojega obstanka izredno slovesno. Ob 9. uri gredo družbeniki v procesiji v romarske cerkve Sv. Treh Kraljev. Tjekaj prideta polnoštevilna mladeniški Marijini družbi od Sv. Trojice in od Sv. Antona v Slov. gor. Vabimo tem potom k slavnosti še druge mladeniške Marijine družbe, da pošljejo svoje zastopnike. Pridiguje prof. Živortnik iz Maribora. Med sv. mašo pristopijo naši mladeniči k skupnemu sv. obhajilu. Takoj po službi božji pri cerkvi velik mladeniški Marijin shod, na katerem govori slavnostno besedo profesor dr. Sušnik iz Maribora in mladeniči. Popoldne po večernicah se vrši v dvorani slavnostna marijanska akademija z zelo zanimivim sporedom. Zaključni jo igra »Pod varstvom Brezmadežne«, ki v štirih slikah predstavlja zgodovino Marijinih družb in konča z ganljivo poklonitvijo Brezmadežni. Družbeniki, domači in iz sosesčin, to bode krasen vaš dan! Pridite polnoštevilno! Z ljubim Sinom vas blagoslovi Devica Marija!

Cezanjevci pri Ljutomeru. Tamburaško društvo »Danica« priredi dne 10. julija 1927 tombolo v gostilni Slavič na Kamensčaku. Ker je čisti dobiček namenjen za odkup novih instrumentov, vlijudo vabimo vse, da pridete na tombolo v polnem številu. — Odbor.

Polzela. Katoliško prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 17. julija 1927, na vrtu g. Kosiča (pri Brinšku) v Ločici pri Polzeli dramatično predstavo »Žrtev spovedne molčečnosti«, slika iz življenja v petih dejanjih. Igra je spisana po Spillmannovem romanu ter nam slika trpljenje duhovnika za svojo dolžnost. Začetek ob pol štirih popoldne. Za razvedrila in okrepčila bode preskrbljeno. Čisti dobiček je namenjen za zgradbo društvenega doma. Vabimo uljudno k obilni udeležbi! Bog živi!

Mala Nedelja. Opozarja se vse na gledališko prireditev v Društvenem domu v nedeljo, dne 10. t. m., ob pol 4. uri

kmečko ljudstvo je ta nesreča zelo občutna. — Iz Zalca se poroča: V soboto popoldne je padala pri nas toča, debela kakor golobje jajce, ki pa hvala Bogu ni veliko škodovala pri hmelju. Zjutraj pa je udarila strela v Antlogov dimnik v Zaleu, pri katerem je do pol metra na široko zdrobila strešno opeko; druge nesreče hvala Bogu ni bilo.

Vremenska nesreča v Savinjski dolini. Pretekli teden je zadela našo dolino huda nesreča, pri kateri so najbolj prizadeti posestniki iz Podvrha pri Braslovcah. Po zadnjem deževju razmočena zemlja se je na več mestih udrla ter pri tem uničila par posestnikom cela posestva. Prav žalosten je pogled na skale, ki štrlijo na mestih, kjer so se prej razprostirale njive in travniki. Hmeljski nasadi, prej v najlepšem razvoju, so popolnoma uničeni. Sadno drevje je večinoma izruvano, travniki zasuti s prstjo in gramozem. Vsled hudega naliva je narastel potok Lažnica do višine, kakoršne še starejši ljudje ne pomnijo. Narastla voda je odplavila nakošeno seno, ki je zajezilo strugo potoka. V hitrem navalu je udarila voda preko travnikov proti Grušavljam ter odnašala seboj seno s travnikov in orala po njivah. Naval vode je bil tako silen, da so na travnikih se nahajajoči ljudje komaj ušli pred valovi. — Pohvalno pa moramo omeniti polzelskega župana in oblastnega poslanca g. Mešiča. Odredil je komisijonelni ogled Lažnice in raznih odvodnih jarkov, da se ugotovi vzrok poplave ter se istega odpravi. V nedeljo, dne 3. t. m., se je podal na lice mesta v Podvrh, da si ogleda po plazovju nastalo škodo, ter stori vse potrebne korake, da dobe težko poškodovani kakšno podporo. Odpis davka je prva stvar in upamo, da bode oblast tozadevne korake g. Mešiča podpirala. Ta skrb pa kaže tudi jasno razliko med poslanci in zastopniki SLS, ki kot pravi ljudski zastopniki skrbijo ter se trudijo za volilce, med tem ko vidimo druge samo, kadar jim preti nevihta od — volilnih kroglic!

Maščevalni umor in samoumor. V prijazni vasi Sela, ki ležijo med postajama Brežice in Dobova, se je v noči od pretekle nedelje na pondeljek dokončala krvava žaloigra nesrečnega mladega fanta. 26letni Jože Bevc, sin posestnice, je gojil pred leti ljubavno razmerje z Antonijo Šetinec, s katero je imel tudi nezakonskega otroka. Ta pa se je seznanila z drugim in dobila še eno nezakonsko dete. Ljubezem med Bevcem in Šetinčevco se je seveda ohladila. Bevc se je začel ozirati po primernejši družici. Dobil jo je in se je hotel z njo poročiti. Njegova bivša ljubimka pa je hotela to preprečiti. Vedno ga je zasledovala in ga terjala za plačilo za vzdrževanje otroka. On je uvidel, da se je ne more rešiti. Zahtevala je od njega take denarne svote, ki bi mu takoj z začetku njegovega gospodarstva ogrozila gmotno blagostanje in tudi seveda zakonsko srečo in mir. Zato je popolnoma obupal in storil usodepolni sklep, maščeovati se nad Šetinčevco, ki je bila po njegovih mislih na poti njegovemu srečnemu življenju. Šel je v nedeljo malo pred polnočjo k hišici, kjer je stanovala Antonija Šetinec sama z otrokoma. Vrata so bila zaprta. Potrkal je na okno. Šetinčeva ga je po glasu spoznala in mu ni odprla. On pa je, hoteč na vsak način izvršiti svoj naklep, razbil okno, ustrelil s samokresom proti Šetinčevi in jo zadel v glavo. Potem pa je zbežal v noč. Vsled strele preplašena otroka sta začela jokati, težko ranjena mati pa je imela še toliko moči, da se je zavlekla k bližnjemu sosedu, kjer so jo za silo obvezali. Odpravili so jo s kroglo v glavi v brežiško bolnico, kjer pa so jo vsled odsotnega primarija-kirurga poslali na kliniko v Zagreb. Drugo jutro pa, ko so hitele kmetice s šrešnjami in zelenjavo na vlak proti Zagrebu, so našle na stezi, približno 300 korakov od stanovanja Šetinčeve, med dozorevajočim žitom, v krvi ležečega Jožeta Bevca s prestreljeno glavo. V roki je še tiščal izstreljen

popoldne. Vprizori se veseloigra »Vozel«. Originalne noše se izposodijo od mariborskega gledališča. Vsi od blizu in daleč vabljeni k obilni udeležbi!

Zastavo Mlinarjevega Janeza od l. 1660 bodo razvili Teharčani ob priliki nastopa celjskega orlovskega okrožja v nedeljo, dne 24. t. m., v Radečah pri Zidanem mostu. Povsod polovična vožnja. Na velikansko prireditev, ki bo zgodovinskega značaja in katere spored še natančneje pričobimo, pridejo vsi iz savinjskega, celjskega in posavskega okraja. Tudi narodne noše dobro došle! Bog živi!

Šmarje pri Jelšah. V času najhujšega dela je hitela šmarska orlovska mladina v Katoliški dom. Pripravljala se je na svojo telovadno akademijo. Zmučena od napornega dela, se ni strašila težav, ampak šla, da pokaže, kaj da zmore katoliško zavedna kmečka mladina. In sad teh naporov je pokazala akademija dne 19. junija. Akademija je izpadla nad vse pričakovanje lepo. Vse točke, ki so bile na dnevnem redu, so zadovoljile občinstvo. Šplošna sodba občinstva je bila, da kaj takega niso pričakovali. In zato se šmarska orlovska mladina s to akademijo ni blamirala, kakor so nekateri upali. Telovadne točke so pokazale, v koliko se je odsek tehnično dvignil. Posebno se je občinstvo pohvalno izrazilo o izvajanju skupinskih vaj članov. Na dve lepo pa so naše Orlice izvajale simbolične vaje. Vsa čast s načelnici, da je v kratkem času izurila dekleta do tako popolnega nastopa. Jedro te akademije pa je bil govor č. g. Strmška. Postavil nas je v mislih za deset let v preteklost, v tiste trenutke, ko smo Slovenci mislili na osamosvojitve izpod germanskega jarma. Naš voditelj dr. Korosec je takrat bil vojskovodja, ki je šel z 200.000 podpisov v dunajski državni zbor in tam glasno zaklical, da smo Slovenci na svoji zemlji sami svoji gospodarji. In ta velevažni zgodovinski trenutek nam je z ognjenim navdušenjem v jasni luči pokazal ravno govor g. Strmška. Dvorana je bila dobro napolnjena občinstva. Videli smo g. oblastnega poslanca Turka. Pa saj ta je itak naš, saj je izšel iz orlovskih vrst. Dalje nam je bilo videti našega priljubljenega č. g. župnika. Poleg smo videli gerenta okrajnega zastopa g. Anderluha z gospo soprog. Naše akademije se je udeležila tudi gospa vpok. fin. svet. g. Pogoreuca. Vsem tem in drugim, ki so posetili našo akademijo v imenu orlovskega odseka, prisrčen orlovski »Bog živi!« Vam pa, č. g. Strmšek, obljublja šmarska orlovska mladina, da hoče hoditi po poti poštenja, po cesti jasnih idealov. Vašega truga Vam nikdar ne povrnemo. Povrnili Vam ga bo pa On, ki plačuje dobra dela, Kristus naš vzor! Šmarska orlovska mladina pa v svojih srcih ohrani zlate nauke, ki ste jih zasajali v

samokres. Bil je mrtev. Odšel je svetni kazni, zagovarjati pa se je moral že pred večnim Sodnikom!

Velika požarna nesreča na Hrvaškem. Vas Veliki Bukovec, ki leži na Hrvaškem, med mesti Varaždinom ter Koprivnico, je zadela dne 2. t. m. strahovita nesreča. Od iskre parnega mlatilnega stroja se je vnela hiša posestnika Križana. Vsled vročega dne in hudega vetra se je požar bliskovito razširil po celi vasi. V nekaj minutah je bilo 23 hiš in 35 gospodarskih poslopij v plamenih. Ljudje so bili popolnoma zbegani, na gasitev ni bilo mogoče misliti, in šele, ko so prihiteli požarne brambe od vseh vetrov, da je nazadnje delovalo proti ognju 14 brizgalen, se je posrečilo obvladati divjajoči požar. Škoda je ogromna. Ljudem je zgorelo dobesedno vse, ostali so le kupi očrnelega kamena in opeke. Po površni cenitvi znaša škoda 2 milijona D.

Zopet nov polet preko oceana. Poleti preko 6000 km širokega Atlantskega oceana so postali skoro že vsakdanji izprehodi. Sedaj je preletel to ogromno razdaljo že tretji letalec, seveda zopet Amerikanec. Major Byrd se je dvignil dne 30. junija v Newjorku s tremi spremljevalci v trimotornem letalu »Amerika«. Kljub dežju in viharju je srečno preletel morje. V Parizu so ga svečano pričakovali, toda nad celo severno Francijo je ležala silna megla in je padel gost dež, tako da letalci nikjer niso mogli opaziti zemlje. Pet ur je letalo begalo sem in tje po zraku, ko pa se je pokvaril kompas ter je zmanjkalo bencina, je bil major Byrd prisiljen spustiti se na zemljo pod vsako ceno. Treščil je v morje, nedaleč od bretonske obale. Vsi letalci so se srečno rešili na suho in tudi letalo je bilo kasneje izvlečeno iz morja. Izkazalo se je, da se je Byrd dvakrat nahajal nad Parizom, toda radi megle ni mogel mesta opaziti. Na čast pogumnim letalcem se vršijo sedaj v Parizu velike svečanosti.

Posojilničnemu odboru v Gornji Radgoni se obdarovani dijaki in bogoslovci najprisrčneje zahvalujemo za nakazano nam podporo. Bog plačaj!

Klobuk mu je zamenjal. Ob priliki sestanka zaupnikov SLS v sobi Koroška cesta 1 v Mariboru je nekdo zamenjal g. Florjančiču od Šmiklavža pri Hočah klobuk. Florjančič je oddal tuji klobuk v upravnistvu »Gospodarja« in upa, da bo isto storil tudi oni, ki mu ga je pomotoma zamenjal.

Gospodarstvo.

Gospodinjstva šola v zavodu šolskih sester v Mariboru začne novo šolsko leto začetkom meseca septembra t. l. in traja 10 mesecev. V šolo se sprejemajo dekleta, ki so dopolnila 16. leto. Prošnji za sprejem naj se priloži kristni list, šolska odpustnica in izjava staršev, da poravnajo vse stroške šolanja. Mesečna oskrba znaša 650 Din. Prošnje se vlagajo na predstojništvo zavoda šolskih sester v Mariboru, Strossmajerjeva ulica 15.

Srednja vinarska in sadjarska šola v Mariboru prične novo šolsko leto 1927-28 dne 1. oktobra t. l. Sprejemajo se le tiki učenci, ki imajo vsaj 15, a ne več kot 19 let. Prosilci mora dokazati, da je uspešno dovršil 4. gimnazijski ali realni razred, ali pa popolno meščansko šolo. Tisti, ki so dovršili vsaj dvoletno kmetijsko šolo, se sprejmejo še le po povoljnem sprejemnem izpitu. Lastnorčno, na celo polo pisano prošnjo za sprejem, ki vsebuje proslilcev točni naslov, je poslati direktorji šole koncem julija ali najkasneje do 15. septembra. Prošnja mora biti pravilno kolkovana (Din 5 in 20) in ji je treba priložiti: 1. krstni list, 2. domovnico, 3. zadnje šolsko spričevalo, 4. zdravniško spričevalo, 5. nravstveno spričevalo pri onih proslilcih, ki ne prestopajo neposredno iz kake druge šole. Sprejem se nazna-

mlada, neizkušena srca! — Moram skončati. Morda mi še g. urednik za drugič pripusti mal prostorček. Kaj ne da?! Pozdravljeni z orlovskim »Bog živi!«

Odkritje spomenika padlim vojakom.

Na Vidovdan, dne 28. junija, se je vršilo v Mariboru slovesno odkritje spomenika padlim vojakom in častnikom bivšega mariborskega pešpolka, ki se je toliko proslavil v bojih na Koroškem po prevratu. Spomenik so postavili na svoji stroške vojniki in častniki 45. pešpolka v Mariboru. Stoji na dvorišču v parku vojašnišce vojvoda Mišiča na Tržaški cesti. Spomenik je kake 4 m širok štirioglat obelisk, v katerega so na treh straneh vdlane marmorne plošče z vklesanimi imeni padlih junakov.

Odkritje spomenika se je vršilo zelo slovesno. Prisostvoval mu je poseben odposlanec kralja, general Radonič, zastopniki cerkvenih, civilnih in vojaških oblasti ter znani slovenski general Rudolf Majster, ki je poveljeval slovenskim polkom v osvobodilnih bojih na Koroškem. Blagoslovitev spomenika je izvršil č. g. vojaški kurat Pav. Zavadlal, nato pa so se vrstili govorniki, med njimi poslanec Žebot in general Majster. Najlepši in najbolj pretresljiv je bil govor generala Majstra, ki je izrekel naslednje stavke:

»Pozdravljeni moji rajni tovariši! — Me še poznate? — Jaz sem — vaš general, ki ste ga radi imeli!

Pa sem prišel danes, ko vam odkrivajo spomenik, tu med vas, da se spet malo pomenimo, kakor svoj čas in se spominjamo tistih strašnih in vendar tako lepih — lepih dni.

Saj se spominjate, kako je bilo? Prevratni vihar nam je hotel iztrgati Maribor in Podravje. Pa sem zaklical v vaše bele domove na pomoč. In 18. in 19. novembra ste prihajali — z zastavami — od Drave in Mure — s Pohorja in iz Slovenskih gor. Prišli ste resni močje in prišli veseli fantje z nagejljki in roženkravtom. Vsi pa ste bili polni vroče ljubezni do rodne zemlje in polni trdne volje. In iz vas, iz tega živega domačega kremenca smo zgradili naš mariborski 45. polk. Ze 20. novembra ste prisegli in še vas imam v oči, kako težko ste čakali mojega povelja za pohod. O, vi ste prisego držali — zato pa je Podravje naše in Maribor naš!

Domovina pa tirja ravno od onih sinov, ki jo najbolj ljubijo, najtežjih žrtev. Zato ste ji morali vi, njeni zvesti in junaški sinovi, seveda prvi dati rdečih rož. Kdo pa naj bi

ni vsakemu prosilcu pismeno; prednost pri sprejemu imajo kmečki sinovi. Ubožni in pridni učenci dobijo podpore. — Direktor Andrej Žmave.

Enoletna vinarska in sadjarska šola v Mariboru prične novo šolsko leto 1927-28 dne 1. oktobra t. l. Z šolo je v zvezi internat za gojence. Zavod ima namen, da izobrazuje kmečke sinove, ki ostanejo po dovršeni šoli doma na posestvu. Na zavod se sprejme 30 gojencev in sicer 20 na prosta mesta kot državni gojenci in 10 na plačujoča mesta kot privatni gojenci. 10 državnih gojencev je iz ljubljanske, 10 pa iz mariborske oblasti. Mesečna oskrbnina za plačujoče kmečke sinove je 150 Din. Plačujoči naj vpošljejo svoje prošnje do 15. septembra direktorji srednje vinarske in sadjarske šole v Mariboru, oni pa, ki hočejo dobiti državno mesto, pristojnemu sreskemu poglavarju do 1. septembra. Lastnoročno, na celo polo pisane prošnje morajo biti kolekovane (Din 5 in 20). Prošnji je treba priložiti: 1. krstni list, 2. domovnico, 3. odpustnico ali zadnje šolsko spričevalo, 4. izpričevalo pravosti pri prosilcih, ki ne vstopijo neposredno iz kakke druge šole, 5. obveza staršev, da ostane sin doma, 6. zdravniško spričevalo, 7. premoženjski izkaz pri onih, ki prosijo za prosto mesto. Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let. Pred končnim sprejemom morajo napraviti prosilci sprejemni izpit iz slovenščine in računstva. Tega izpita so oproščeni absolventi najmanj dveh razredov meščanske ali kakke srednje šole. Ob vstopu preišče učence zdravnik zavoda. O sprejemu se obvešča pismeno. — Direktor Andrej Žmave.

Kokarje. Drž. kmet. gospodarski tečaj v Kokarjih pri Mozirju priredi v nedeljo, 10. julija 1927 pod Govekovim kozolcem gled. predstavo s sledečim sporedom: 1. Petje — zbor. 2. »Brez zajutka«, šaljivi dvogovor s samospévom »Kovarica«. 3. »Boj za doto«, veseliga v štirih dejanjih. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina: sedeži 1. vrste 8 Din, 2. vrste 6 Din, stojišča 3 Din. — V sotoru poleg kozolca se bodo prodajala v kuh. šoli izdelana jedila.

Zamenjava drobiža. Finančna delegacija v Ljubljani opozarja občinstvo na svoj razglas z dne 16. maja 1927, št. A IV 2115, da se vzame državni papirnati drobiž po Din 1, 0,50 in 0,25 do 30. septembra 1927 iz prometa. Zamenjavanje za kovcan drobiž po Din 0,50, 1 in 2 ter izjemoma tudi za bankovce Narodne banke se vrši v Sloveniji pri vseh davčnih uradih. Vsi, ki imajo še kaj papirnatega drobiža, naj ga čimprej zamenjajo, da ne bodo imeli škode.

Mariborski trg, dne 2. julija 1927. Trg je bil dobro preskrbljen, 15 slaninarjev je pripeljalo 27 zaklanih svinj v mesto, kjer so prodajali meso in slanino po 15 do 27 Din za kg. Pri domačih mesarjih so ostale cene neizpremenjene. Kmetje so pripeljali 6 vozov krompirja, 20 vozov črešenj na trg. Perutnine in drugih domačih živali je bilo okoli 700 komadov, in so se prodajale kokeši po 35 do 50, race 30 do 40, purani 80 do 125 Din, domači zajci 15 do 25 Din komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice. Cene so bile krompirju 1,25 do 1,75, letošnjemu 4 Din kg, solati 6 do 8 Din, fižolu v stročju 10 do 12 Din, kislemu zelju 3 do 3,50, kisli repi 2 Din kg, ohrovtu 0,50 do 2, karfiolu 1 do 10, glavni solati 1 do 3 Din komad, grahu v stročju 8 do 10 Din kg. Maslu sirovemu 32 do 40, kuhanemu 48, čajnemu 55 do 65, medu 30 do 35 Din kg, jajcem 1,75 do 2 Din komad, mleku 2 do 2,50, smetani 12 do 14, oljnému olju 28 do 36, bučnemu olju 15 do 18 Din liter, paradiznikom 10 Din kg, kumaricam 5 do 6 Din komad. Sadju: jabolkam 18 do 20, suhim češpljam 10 do 12, črešenjam 4 do 8, breskvam 20 do 25, marelicam 16 do 20 Din kg, jagodam 12, borovnicam 2 do 3 Din liter, pomarančam 1,50 do 4 Din, limonam 0,75 do 1 Din komad. Lesena in lončena roba 1 do 100 Din kom. Brezove metle 2,25 do 5, lesene grablje 6 do 8, lesene vile 8 do 10, cepci 8 Din komad, leseni ročni vozički 1,50 do 300 Din komad, koruzna slama 25 do 35 Din vreča. Seno in slama na mariborskem trgu. V četrtek, 30. junija je bilo 6 vozov sena, 2 slame, v soboto, 2. julija pa 20 vozov sena in 6 vozov slame na trgu. Cene so bile senu 45 do 70 Din, slami pa 25 do 35 Din za 100 kg. Slami tudi 1,25 do 1,75 Din za snop.

bil krvavel ob mejnikih domovine, če ne vi, ki ste živeli in umirali z domovino v srcu? Slava vam, naši mrtvi junaki!

Pa domovina tudi plačuje: vi ste ji dali svoje kratko telesno življenje za njeno svobodo — ona pa vam je postavila v oltar svoje zgodovine spomenik večnega življenja. Vi ostanete zlate svetinje 45. polka, dokler bo ta polk obstajal. Vi ostanete naši narodni in državni spomeniki še potem, ko tega kamenitega spomenika že več ne bo. Slava vam, naši mrtvi junaki!

Vi ste naši glasniki in klicarji! Vi kolnete koroške krivične sodnike, vi kličete na plan za naš neodrešeni narod ob Dravi, vi, ki ste za njegovo rešitev kri prelivali!

Vi ste naši vodniki — kažete nam pot, po kateri moramo, kažete nam cilj, v kateri naj gledamo in verujemo, kažete, kam naj sejemo za bodočnost.

Mrtvi junaki, mi vam obljublamo: mi bomo gledali v vaše grobove, mi ne denemo meča nikdar iz desnice, naše pravice ne izpustimo nikdar iz zenice, naši konji bodo stali usedlani. Mi bomo sejali v mlada srca.

Mrtvi junaki, spite brez skrbi — mi bomo gledali naprej, mi bomo bdeli!

Leta osemnajstega sem klical jaz in prišli ste, da smo postavili polk. Pa napoči dan, ko bodeta klicala Št. Gotard in Gospa Sveta. Takrat bodete vstali tudi vi, naši klicarji in vodniki! Na prsih se vam bodo zopet vžgale rdeče rože in vaši grobovi bodo zaplapolali kakor ognjeni stebri. Takrat se bo zamajal ves naš narod od Šent Gotarda do Gospe Svete, takrat bomo vsi en sam velikanski 45. polk in bomo izruvali naše sedanje lažnjive mejnike in hrumeli ž njimi do naše prave meje — do vaših grobov! Vi pa, naši klicarji in vodniki — pred nami z mogočnimi plamenicami vroče domovinske ljubezni!

Do tega svetlega vstajenja pa — slava vam, naši mrtvi, naši večni živi junaki!

Z odkritvene svečanosti je poslal general Majster v imenu vseh živih koroških borcev kralju pozdravno brzojavko, na katero je dobil naslednji brzojavni odgovor:

»Počastnemu adjutantju Njegovega Veličanstva kralja generalu Maistru, Maribor.

Vam in vsem navzočim pri odkritju spomenika padlim nekdanjega mariborskega pešpolka se srčno zahvaljujem za izjavo zvestobe. Prepričan sem, da bo spomin na te junake vsem v spodbudo. — Aleksander.»

Svečanosti se je udeležila ogromna množica ljudstva, po večini kmetskega. Bili so navzoči roditelji, sorodniki in

IZVOZNIKOM SADJA.

Na Dunaju, 26. jun. 1927.

Že več let zaporedoma pred sadno letino opozarjam v dnevnem časopisju naše izvoznike sadja v Sloveniji na nevarnosti sadne kupčije v povojni dobi. Dunaj je za Slovenijo najbližji eksportni trg velikega obsega, kjer so možne prav lepe in v vsakem pogledu ugodne kupčije, ali treba je velike, stalne pozornosti in izredne previdnosti.

Pred vsem je treba uvaževati, da Dunaj sicer silno veliko rabi, ali ima pa tudi na vseh koncih in krajih sveta svoje dobavljalce, ki redno pošiljajo semkaj svoje najboljše pridelke. Kdo n. pr. pri nas danes ima lepa jabolka? Tu jih dobiš raznih plemenitih vrst iz južne Amerike, iz Avstralije itd. Kar premorejo vsi deli naše zemlje, vse je tu redno o pravem času v najlepši izbiri. Človeku se kar sline cedijo, ko gleda izložbe delikatesnih trgovin, kaj vse imajo tukaj na razpolago za tiste, ki lahko dobro plačajo.

Dunajčanje posebno mnogo porabljajo sadja za razne potrebe, posebno mnogo pa za vkuhanje: črešnje, marelice, breskve, češplje, jagode, brusnice, pa tudi hruške in jabolka v ogromnih množinah. Toda le najboljše vrste gredo na Dunaju v denar. Tudi jako mnogo dajejo tukaj na zunanjo opremo, n. pr. kako je sadje pakovano, ali je lepo prebrano, da je vsak nezrel ali kakorkoli nakazan sadež odstranjen. Ako imaš n. pr. vagon jabolk na prodaj, tedaj se ti izplača, ako ga nekaj stotov doma obdržiš, a na Dunaj pošlješ le zares lepa in nemadežna jabolka. Kolikor za tako blago več prejmeš, ti plača ves trud in vse ono, kar si prebral in doma obdržal. Prvo pravilo bodi: le najlepše blago na Dunaj!

Drugo pravilo je: hitrica dobave blaga na dunajski trg. Posebno zgodnje sadje ne prenaša dolgotrajne vožnje. Iz Slovenije more priti sadje tretji dan po trganju že na dunajski trg. Kdor tega ne zna, naj pusti sadno kupčijo z Dunajem. Južna Stajerska je kakor nalašč za izvoz na Dunaj, toda treba se je na to tudi skrbno pripravljati. Ne bo se Dunaj ravnal po navadah in komodnosti naših poljedelcev in izvoznikov, marveč oni se morajo povsem prilagoditi dunajskim navadam in zahtevam. Natrgano blago se ne sme po več dni valjati po kletih, marveč takoj mora biti prebrano in na kolodvoru. Vagon je najbolje spremljati do Lipnice in tam poskrbeti, da gre s prvim tovornim vlakom dalje. Ako je v Lipnici vagon enkrat v vlaklu za Dunaj, tedaj je gotovo, da pride res o pravem času na Dunaj. Ta trošek se brezdvomno izplača.

Ali kar je za dober uspeh trgovine jako važno, je to: koga imajo naši izvozniki na Dunaju, da se nanj zanesajo, da mu svoje blago zaupajo. Danes je skoro povsem prenehala kupčija za gotov denar. Italijani in drugi narodi dovažajo semkaj sadje, zelenjavo itd. iz vseh možnih dežel, toda imajo na Dunaju svoje ljudi, ki to razpečavajo na takozvane mNaschmarktu grosistom, ki skrbijo, da je blago tekom dneva prodano in zvečer ali drugi dan plačajo po odbitku svoje zakonite provizije, ki znaša zdaj 8%.

A. Gabršček.

Pisma iz domačih krajev

Prevalje. V našem industrijskem kraju je vedno prav živahno. Dasiravno se poredkoma oglašamo v časopisju, ker ne obešamo radi vsake stvari na veliki zvon, vendar imamo včasih novice, ki so vredne, da jih izvedo tudi po drugod. — V sosednji Črni se je pretekli teden zgodil silno žalosten slučaj. Neki finančar, ki je bil svedočasno radi blaznosti že v umobolnici, je medavno v Črni, kjer je bil nazadnje nastavljen, zopet kazal znake umobolnosti. Ne-

znanci padlih vojakov, ki so s solznimi očmi slušali besede, ki so poveljevale njihove junaške svoje. Vsi navzoči so soglasno odobrvali požrtvovalno delo vojakov in oficirjev sedanjega 45. pešpolka, kojim se je zahvaliti, da so dobili naši koroški junaki dostojen spomenik.

Za razvedrilo.

Rešitev uganke, ki smo jo zadnjič priobčili, je tako dolga, da je danes še ne moremo priobčiti. Zato pa damo novo uganko.

Nova uganka: Dva soseda, eden revnejši in eden bogatejši, sta prišla skupaj. Bogatejši je rekel: »Daj mi eno ovco, pa jih bom imel ravno še enkrat toliko kot ti!« Revnejši pa mu je odgovoril: »Daj raje ti eno meni, pa bova imela oba enako število!« Koliko ovc sta imela?

Kopanje. Jakec je rad lenaril, pa se je tudi rad kopal. Neko jutro je potopil, da ga trebuh boli in je tako lahko ostal doma. Popoldne bi se pa rad šel kopal. Oče pa mu ni pustil: »Ne pojdeš, saj te vendar trebuh boli!« Jakec pa je odgovoril: »O, saj to nič ne škodi, saj znam tudi na hrbtu plavati!«

Zakaj imajo Turki dve ženi? Na to vprašanje je odgovoril zakonski mož, ki ni živel v družinskem miru, tako je: Dokler je imel Turek po eno ženo, se je moral z njo pripraviti, ko pa je imel dve, sta se ti dve med seboj, on pa je bil prost.

Je težavno odgovoriti. Mamica je šla z malim sinčkom v cerkev. Na potu domov, je sinček izpraševal mamico: »Mamica, ali so to tudi angelčki, ki imajo le glavo in peruti?« Mati: »Seveda so, sinček!« Sinček pa je zmajal z glavo in odgovoril: »Pa kako naredijo, kadar se hočejo vnesti?«

Kratkovidnost. Na dravskem mostu je slonel priletel gospod čez ograjo in gledal v naraščajoče valove. Mimo je prišel znanec in ga je vprašal, kaj tako gleda; odgovoril je: »Gledam, kako je Mura zopet narasla!« Znanec ga je opozoril, da je to Drava in ne Mura, a priletel gospod je prestavil očala na nosu in rekel: »Saj res! Oprost, sem tako kratkoviden postal zadnji čas!«

Vremeniki. Po nekdo imajo posebne priprave kot vremenike. Ko je v šoli učitelj to razlagal, so morali otroci povedati, če imajo doma tudi kakke vremenike, ki napovedujejo vreme. Eden je povedal, da imajo oče tako nogo, ki vreme napoveduje, drugi, da imajo mati kurje oči, ki to za en dan naprej vidijo in čutijo, tretji je pa rekel: »Pri nas pa potisnemo na palici klubok skozi okno. Ako je moker, tedaj gre zunaj dež, ako ni moker, je vedro vreme!«

Širite Slov. Gospodarja!

davno je hotel svojega tovariša napasti s puško. V nedeljo je hodil celi dan okrog po vasi ter grozeče gledal naokrog. V pondeljek pa se je zgodil naslednji slučaj: Finančar je srečal župana iz Črne ter po kratkih besedah navalil nanj. Izdril je bodalo ter ga zasadel nič hudega slutečemu županu z vso silo v hrbet, tako da ga je smrtno nevarno poškodoval. S smrtjo se borečega župana so prepeljali v slovenjegraško bolnico, finančarja pa zaprl ter bo zopet prišel v blaznico, kamor spada. — Prevaljski konzum je znamenitost, s katero se lahko povsod postavimo. Ustanovljen je bil leta 1919. Ko je prevzel vodstvo g. Jožef Vajncerl, se je pričel dvigati in danes stoji sigurno v celi Sloveniji na prvem mestu. Presegel je sedaj že tukajšnji socialistični konzum, s katerim se socialisti tako povsod postavljajo, češ, da mu ga v celi državi ni para. Naš konzum je imel lansko leto 1,800.000 Din prometa, letos pa je promet že samo v mesecu juniju znesel 170.000 Din. Vsak veletrgovec bi se danes postavil s takšno trgovino. — Politično gibanje je pri nas zelo živahno. Za bodoče volitve v narodno skupščino imamo novega kandidata g. Mikelnja. Njegovo kandidaturo je prebivalstvo celega okraja pozdravilo z velikim navdušenjem. Poznamo ga vsi kot skrajno požrtvovalnega delavca, ki bo potrebe okraja gotovo dobro zastopal. — Naš kraj obiskujejo razna potujoča zabavna podjetja. Pred kratkim smo imeli potujoče gledališče, ki je nudilo razne cirkuške točke, sedaj se nahaja tukaj potujoči »Elektro«-kino. Obisk je slab, ker ni denarja. — Preselitev Mohorjeve družbe v Celje bo prebivalstvo zelo občutilo. Tiskarna se je pri nas že jako udomačila, oskrbuje tudi tiskarska dela za celo koroško področje ter jo bomo tudi radi tega težko pogrešali. Zelimo pa ji v Celju novega razmah, da bo zopet zavzela med Slovenci ono mesto, ki ji pripada. — Prebivalstvo prevaljskega okraja je zelo zavedno. To svedoči skrb, katero posvečajo naši ljudje turistiki, vedoči, da bodo tuji, ki obiščejo naše planine, razširili lepoto naših krajev širom cele države. S tem se bode dvignil poset naših planin in med ljudi bo zopet prišlo nekaj denarja. — Turistovska kočna na Peci bo kmalu gotova. Z brezprimerno požrtvovalnostjo jo je zgradila podružnica SPS v Mežici. — V prevaljskem okraju so pričeli kmetije saditi hmelj, ki se bo dobro obnesel. Zopet nova panoga kmetijstva, ki bode prinesla lep dobiček, ako bodo s to občutljivo rastlino pravilno ravnali. — Naše tovarne odpuščaajo delavstvo. Pri prihodnjih volitvah bo radi tega manj volilcev, kakor dosedaj. — Socijalna beda je velika, brezposelnost in slab zaslužek grenita delavcu življenje, zraven ga pa še razni socialistični voditelji hujskajo in begajo. Hvala Bogu, pa je večina delavstva dosedaj prišla do prepričanja, da je še najboljša krščansko-socijalna stranka, kateri bo v prihodnjem volilnem boju pomagalo do odločilne zmage.

Št. Vid pri Ptujju. Vsem našim cenjenim naročnikom in čitateljem v vednost. V uredništvu smo izpregledali in objavili dne 2. VI. 1927 v 22. št. našega lista sledeči dopis: »Št. Vid pri Ptujju. Pred kratkim je cepil okrožni zdravnik dr. Mrgole iz Ptujja tukaj odrasle otroke proti osepnicam. Dva otoka sta za tem cepljenjem umrla. Otročja rokica je postala črna. Takih slučajev še tukaj ni bilo. Narod je razburjen! Mi zelo občalujemo, da se je v tej notici nezasluzeno g. dr. Mrgole tako napadlo, kateri je zelo vesten zdravnik in uživa pri svojih strankah neomajano zaupanje. — Uredništvo.

Sv. Marko niže Ptujja. Naše poročilo v »Gospodarju« št. 25 z dne 23. junija 1927 popravljamo v toliko, da gosp. Mikša ni imel seboj kovača iz Borovca, ampak je bil navzoč drug kovač. — Dopisnik.

Breg pri Ptujju. Neizprosna smrt nam je pobrala po kratki mučni bolezni našega župana g. Franca Fijan, sodarskega mojstra na Bregu, v 55. letu svoje starosti. Ranjki je bil veren katoličan, nepristranski, vsestranski priljubljen, kar je pokazal njegov lep pogreb z večstotero množico ljudstva.

Studenice. Tudi pri nas zadevajo uboge male kmete letos zopet razne uime. Po ravni je meseca maja povzročila slana občutna škoda, v hribih nas je obiskala dne 28. junija toča, zadnji čas pa se pojavlja v vinskih gorinah plesen ali aidij v obilni meri, tako da bomo imeli letos zopet malo vinske kapljice. Zaupajmo v Boga!

Studenice. Dne 2. t. m. smo spremljali k večnemu počitku Antonijo Bohak iz vasi Globoko. Po kratki, mučni bolezni je izdihnila svoje deviško, mlado življenje, previdečna s sv. zakramenti. Bila je hčerka poštenih, krščanskih staršev, katerih verna vzgoja se je kazala na vzornem dekletu. Kot večletna cerkvena pevka, članica Marijine družbe, ter drugih verskih društev, je bila pri vseh, ki so jo poznali, splošno priljubljena, kar je pričalo obilno sprejstvo na njeni zadnji poti na gomilo pri Sv. Luciji. Sv. mašo ter pogrebne obrede je opravil nje brat č. g. Jakob Bohak, točasno provizor v Rimskih toplicah. Cerkevni pevski zbor je za slovo svoji sestrici pevki zapel pri odprtem grobu ganljivo žalostinko »Gomila«. Ne bomo Te zamogli pozabiti kmalu, draga nam Tončka! Bodi Ti zemljica lahka, ter Ti kličemo: Na svidenje nad zvezdami! Spoštovani rodbini Bohakovi pa izrekamo naše sožalje! — Namesto venca na grob rajne so darovali gostje na pogrebni pojedini 100 Din za dijaško semenišče.

Šmiklavž pri Slovenjgradu. V naši mali župniji, ki niti celo 500 duš ne šteje, umrje na leto navadno le kakih sedem oseb. Letos pa, ker je v spomladi tukaj hudo razsajala hripa, je pa že v prvem polletju sedem oseb umrlo, med njimi več odličnih oseb. Tako je preminul dne 15. marca po daljši in zelo hudi bolezni Franciška Detečnik, p. d. Končička, čednostna žena našega velezaslužnega župana. Dne 15. maja pa je vsled nagle smrti umrl Franc Blatnik, p. d. stari Prijolič, zelo veren mož, zvest pristaš naše stranke in dolgoletni načelnik šolskega sveta. Dne 26. maja pa je umrla Ivana Čemernik, p. d. Stihinja, velika naša cerkvena dobrotnica, zadnja posestnica velike Stihove kmetije iz te družine, ki se je tudi v svoji zadnji volji spominjala naše farne cerkve z lepo svoto. Bog daj vsem tem rajnim večni mir in pokoj, preostalim sorodnikom pa izrekamo svoje iskreno sožalje. — Slednja, ki je bila neporočena, je mesec dni pred smrtjo svojo lepo kmetijo prodala za jeden milijon kron tukajšnjemu uglednemu posestniku Antonu Prižrnjku, p. d. Spodnjemu Potovniku, ta pa je svojo dosedajno kmetijo z lepim gozdom prodal g. Fr. Času, lesnemu veletrgovcu v Dovrzhah. — V nedeljo, dne